

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 17P/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718205159
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Bohuš Hruška
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2021:6718205159.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen, v konaní pred sudcom Mgr. Bohušom Hruškom, vo veci starostlivosti o mal. deti I. I., nar. 2. 5. XXXX, Q. I., nar. XX. 1. XXXX, X. U. I., nar. 4. 8. XXXX a T. I., nar. 8. XX. XXXX, zastúpení kolíznym opatrovníkom F. práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen dieťa rodičov U. I., nar. XX. XX.XXXX, bytom B. XXXX, XXX XX M., ČR a X. B., nar. XX. 3. XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, XXX XX H., prechodne bytom L. XX, XXX XX H., zast. advokátom JUDr. Michal Vikolinský so sídlom Nám. SNP 17/29, 960 01 Zvolen, o návrhu otca na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca maloletých detí z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.
- III. Súd z a v ä z u j e otca mal. detí U. I., nar. XX. XX. XXXX na zaplatenie trov konania štátu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí, ako navrhovateľ sa svojím návrhom, došlým na tunajší súd dňa 19. 9. 2018 domáhal zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Otec uviedol, že matka maloletých detí je po druhý krát trestne stíhaná za spáchanie trestného činu zanedbania povinnej školskej dochádzky. Maloleté deti mali v školskom roku 2017/2018 vymeškané obrovské množstvo vyučovacích hodín. X. U. mal vymeškaných XXX neospravedlnených vyučovacích hodín. Maloletý I. ukončil povinnú školskú dochádzku v školskom roku 2016/2017. Matka jeho ďalšie vzdelávanie nezabezpečila. Počas osobnej starostlivosti otca, kedy matka maloletých detí bola v zahraničí od 27. 3. 2014 do 08/2015 mali maloleté deti zabezpečenú riadnu zdravotnú starostlivosť, osobnú starostlivosť, bola zabezpečená povinná školská dochádzka, teplá strava a čisté ošatenie. Mali vymeškaný minimálny počet vyučovacích hodín. Deti mali vynikajúce výsledky v škole. Matka maloletých detí veľmi výrazne zanedbáva hygienu maloletých detí. V celom byte je obrovská špina a neporiadok, deti nemajú čistú posteľ, čisté posteľné oblečenie, osobné veci majú špinavé a značne zapáchajú. V úplne dezolátnom stave, vaňa je zaprataná rôznymi vecami, deti nemajú kde vykonávať základné hygienické potreby. Matka výrazne zanedbáva osobnú starostlivosť o syna Dávida, ktorý je nehovoriaci a má ťažkú mentálnu retardáciu. Opakovane starostlivosť zveruje tretím osobám. Matka maloletých detí I., X., T. pravidelne umiestňuje do psychiatrických zariadení, pričom na umiestnenie detí majú výhrady okrem otca aj riaditeľka a triedna učiteľka X., ktorá sa vyjadrila, že dieťa bolo bezproblémové s vynikajúcim prospechom. V domácnosti s matkou a maloletými deťmi žije aj partner matky maloletých detí, ktorý nevhodne vplýva na zdravý vývin maloletých detí a to hlavne vulgárnymi výrazmi v domácnosti pred maloletými, obnažovaním sa a ukazovaním pozadia maloletej. Partner matky maloletých detí posielal mladistvým prostredníctvom aplikácie Messenger fotky penisu a nahých ľudí podľa výpovede maloletej Lívie. X. a T. sa otcovi opakovane sťažovali, že vyživovaciu povinnosť, ktorú otec plní matka používa na

rôzne iné účely, len nie pre účely detí. B. maloletého I. nechala v zime chodiť v rozpadnutých deravých topánkach, ktoré boli vo veľmi zlom stave, premokali, značne prepúšťali vodu a sneh. Matka maloletých detí spolu s partnerom Brehovským vedie maloleté deti k morálnemu sputnutiu, nakoľko každý deň sú na poriadku vulgárne prejavy, výrazy v domácnosti matky. Matka s partnerom Brehovským ohrozovali priamo životy maloletých detí T. a X. a to tým, že X. umožnili opakovane viesť niekoľko motorových vozidiel v ostrej cestnej premávke. Všetky 4 maloleté deti boli dňa 30. 8. 2018 neodkladným opatrením Okresného súdu Zvolen 14P 15/2018 dočasne zverené do osobnej starostlivosti otca. Uviedol, že deti si na nové prostredie u otca zvykli a adaptovali, chodia tam do školy. Deti majú nových kamarátov. Žiadal, aby maloleté deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti a matka bola zaviazaná platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa zvlášť.

2. Právny zástupca matky mal. detí na pojednávaní dňa 20. 12. 2018 uviedol, že oni považujú návrh za nedôvodný, pretože matka sa o maloleté deti stará sama. Pokiaľ boli deti v starostlivosti matky tak mali vymeškané dosť hodín a to z toho dôvodu, že otec nechal deti len na matku a sama matka mala zdravotné problémy a mali problémy aj deti. Samotné trestné konanie, ktoré z tohto titulu sa viedlo na matku nebolo skončené. Matka s maloletými deťmi chodila k lekárovi podľa potreby.

3. Matka maloletých detí na pojednávaní dňa 20. 12. 2018 uviedla, že ona chodila s deťmi pravidelne po lekároch či na neurológiu ale na iné. Pokiaľ boli maloleté deti u otca tak on im zakazoval s matkou komunikovať, T. dokonca zobral telefón. V roku 2016 sama bola ťažko chorá, mala zápal pľúc a preto prosila otca, aby sa postaral o maloleté deti, že potrebuje ísť do nemocnice. 8 mesiacov však nebol schopný prísť k deťom. Keď potrebovala kúpiť topánky pre Kevina tak jej poslal na výživné iba 0,98 Eur.

4. Na pojednávaní dňa 8. 7. 2021 otec maloletých detí uviedol, že on žiada, aby bol dopracovaný znalecký posudok a aby bol vyšetrený u znalkyni aj on.

5. Znalkyňa na pojednávaní 8. 7. 2021 uviedla, že v prípade, ak má byť dopracovaný znalecký posudok ohľadom vyšetrenia otca maloletých detí tak navrhla termín 9. 8. 2021 o 11.00 hod. v jej kancelárii.

6. Otec maloletých detí na tomto pojednávaní uviedol, že s týmto termínom súhlasí a na vyšetrenie príde.

7. Znalkyňa na pojednávaní 4. 11. 2021 uviedla, že ona na svojom posudku trvá, nemá dôvod na ňom nič meniť, možno by bolo niečo doplnené, keby sa otec bol dostavil na psychologické vyšetrenie. Otec nezdôvodnil, prečo neprišiel na výsluch ani neodpovedal na mail. Domnieva sa, že sa chcel tomuto vyšetreniu vyhnúť. Vzhľadom na to, že matka sa nevyhla psychologickému vyšetreniu absolvovala ho v čase, ktorý bol určený a výsledky jej psychologického vyšetrenia nasvedčujú, že má k svojim deťom dobrý vzťah, chce svoju starostlivosť zlepšiť a v tom čase sa chcela starať ešte aj o maloletého Q.. O tom, že matkine rodičovské kompetencie sú lepšie ako otcove zo spisu svedčí aj fakt, že sa k nej po dovŕšení plnoletosti vrátil aj najstarší syn. V osobnostnej štruktúre matky sú aj pozitíva aj negatíva, čo sa však obvykle stáva. Matka vyjadrila ochotu a znalkyňa skonštatovala, že aj schopnosť zlepšiť výchovné rodičovské kompetencie. K otcovi sa nevedela vyjadriť. Vzhľadom na skúsenosti z komunikácie s ním uviedla, že je menej osobnostne vybavený a menej rodičovsky kompetentný v porovnaní s matkou. Obidve maloleté deti Andreas aj T. vyjadrili zachovaný vzťah k svojim rodičom a vyjadrili tiež vôľu bývať u svojej matky.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní 4. 11.2021 uviedol, že vzhľadom na to, že otec odignoroval aj to vyšetrenie u znalkyne, poukazujú na závery znaleckého posudku, kde boli vyhodnotené osobnostné predpoklady matky a takisto aj výpoveď maloletého a majú za to, aby bol návrh otca na tento čas zamietnutý.

9. Maloletý X. U. I. na pojednávaní dňa 4. 11. 2021 uviedol, že on chce byť jednoznačne zverený do starostlivosti mamy. Bol aj u otca, ale otec sa o nich nestaral tak, ako by sa mal. Zamkýnal im jedlo, bral im veci a fyzicky ich napádal. Volal políciu keď odchádzal, lebo mu dal vtedy hlavičku. Určite mu je lepšie u mamy aj keď nemajú peniaze, pretože mama nedostáva ani len prídavky. Mal ísť na vyšetrenie keď bol v ČR, napríklad s chlopňou na srdci ale jednoducho ocino mu dal tabletku a mal ísť do školy.

10. Súd sa oboznámil so spismi 7P 38/2020, 14P 15/2021, 5P 367/2016, 5P 268/2018, 5P 316/2015, 5P 64/2018, 14P 5/220, 6P 24/2018, 5P 195/2016, 5P 128/2006, s rodnými listami maloletých detí.

11. Súd konštatuje, že v čase podania návrhu boli maloletými ešte aj deti I., Q.. Nakoľko tieto deti v priebehu konania nadobudli plnoletosť, súd už ďalej nemohol rozhodovať o výkone rodičovských práv a povinností k uvedeným deťom, nakoľko už neboli maloleté a z tohto dôvodu súd návrh voči týmto dvom deťom Q. a I. zamietol. Súd ďalej rozhodoval len o maloletej Lívii a X. U..

12. Z rozsudku Okresného súdu Zvolen 5P 367/2016-74 zo dňa 4. 9. 2017 zistil, že súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu v sume 30,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť.

13. Súd z Uznesenia Okresného súdu Zvolen 14P 15/2018-138 zo dňa 30. 8. 2018 zistil, že Okresný súd Zvolen, svojím uznesením na základe neodkladného opatrenia dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté deti.

14. Súd sa ďalej oboznámil s trestným oznámením pre podozrenie z dlhodobej pokračujúcej trestnej činnosti, ktoré podal otec mal. detí na matku maloletých detí a jej partnera D. S., s mailovou komunikáciou, so správou Špeciálnej základnej školy vo Zvolene zo dňa 6. 2. 2015, s posudkom na školskú dochádzku na správanie žiada I. z XX. 5. XXXX, z čestného vyhlásenia U. I. zo dňa XX. 8. XXXX, s vysvedčením I. I. za školský rok XXXX/XXXX, s vysvedčením I. I. za školský rok 2017/2018, s vysvedčením X. U. za školský rok 2017/2018, s vysvedčením T. za školský rok 2017/2018, so žiadosťou o vydanie Občianskeho preukazu pre Q., so žiadosťou o umiestnenie maloletých detí do Základných škôl z 24. 8. 2018, s rozhodnutím o prestupe zo 17. 9. 2018, s potvrdením o štúdiu pre Dávida zo 17. 9. 2018, so psychologickým vyšetrením z 11. 9. 2018 na Q., so správou školského poradenského zariadenia zo dňa 13. 9. 2018 na Q., s rozhodnutím Základnej školy J. Alexyho 1941/1, Zvolen z 5. 9. 2018, s rozhodnutím Základnej školy Pardubice, Dubina zo dňa 3. 9. 2018, s rozhodnutím Základnej školy J. Alexyho, Zvolen z 5. 9. 2018 na T., s rozhodnutím Základnej školy Pardubice - Dubina z 3. 9. 2018 na T., s potvrdením o návšteve školy Andreasa U., T., I., s predbežnou prepúšťacou správou Detskej psychiatrickej liečebne N.O. Hraň na X. U., s podanou správou detskej psychiatrickej liečebne N.O. Hraň na Líviu a X. U., s výpisom zdravotnej dokumentácie I., Q., T., s priebežnou klasifikáciou mal. detí, s výpisom z účtu X. bank otca maloletých detí, s informáciou pre rodičov žiakov siedmych tried k pobytu v prírode so zameraním na lyžovanie na T., s dodatkom č. 4 k nájmovej zmluve zo dňa 1. 9. 2018, s výzvou na okamžité vydanie cestovných pasov maloletých detí, s podacím lístkom z 21. 9. 2018, s trestným oznámením pre podozrenie z trestného činu obmedzovania osobnej slobody maloletých detí, s cestovnými lístkami, s oznámením Magistrátu mesta Pardubice zo dňa 12. 11. 2018, so správou Magistrátu Mesta Pardubice odbor sociálnych vecí zo 6. 11. 2018, so správou základnej školy Pardubice - Dubina na T., X. U., s oznámením Špeciálnej materskej školy v Pardubicách na Q., so správou Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen z 28. 11. 2018.

15. Súd zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen, zo dňa 4. 12. 2018 zistil, že od poslednej návštevy rodiny matky mal. detí 22. 8. 2018 kde domácnosť, v ktorej matka žila pôsobila stiesnene a domácnosť bola pomerne zanedbaná tak od toho času, keď deti nežijú v spoločnej domácnosti s matkou matka uviedla, že sa rozhodla urobiť v byte úpravy, dala urobiť na mieru detskú zostavu, chcela robiť ďalšie úpravy, maľovať a usporiadať nábytok. Matka vtedy uviedla, že Lívia nechce byť u otca, chce sa vrátiť k matke. Matka takisto chcela, aby a vrátil aj syn Q. a maloletá T..

16. Súd sa oboznámil ďalej so správou Sociálnej poisťovne Bratislava z 29. 10. 2018, s rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečenia zo 6. 11. 2018, s vysvedčeniami X. U. za školský rok 2018/2019, Lívie za školský rok 2018/2019, Q. I. za školský rok 2018/2019, s výpisom z prospechu maloletých detí, s pripojenými diplomami maloletých detí, s uznesením o začatí trestného stíhania zo dňa 30. 5. 2018 OR PZ Zvolen - OKP, s rozsudkom OS Zvolen 5P 113/2018 ohľadom matky maloletých detí za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, kde bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s určenou skúšobnou dobou v trvaní 12 mesiacov.

17. Súd z oznámenia znalkyne PhDr. Marta Halašová zo dňa 14. 4. 2020 zistil, že doposiaľ sa aj napriek viac nastavenému pozývaniu na psychologické vyšetrenie nepodarilo vyšetriť otca maloletých detí a maloleté deti, ktoré bývajú u otca v ČR. Bola vyšetrená len matka maloletých detí a jej priateľ D. S.. Súd zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 3. 11. 2020 zistil, že matka spolu so synom

I. a starou matkou žijú v trojizbovom nepererobenom byte od roku 2019 v podnájme. V byte sa občas zdržiava aj priateľ matky D. S.. Byt je zariadený nábytkom a osobnými potrebami rodiny. Kuchyňa je štandardne zariadená linkou a kuchynským stolom a stoličkami, ktorú maľovali. Kúpeľňa je priestranná, prerobená, nachádza sa tam WC a vaňa. Matka uviedla, že maloletá T. a X. majú vytvorené podmienky, pre Dávida to ešte len bude zariaďovať. B. tiež uviedla, že pre T. má odložené oblečenie. Uviedla, že deti nechcú bývať u otca, utekajú od otca, že pred mesiacom maloletý X. utiekol a týždeň bol u matky. B. ďalej uviedla, že maloleté deti majú u otca výchovné problémy a otec požiadal o spoluprácu Českú sociálku.

18. Súd zo znaleckého posudku č. 502/2020 znalkyne PhDr. Marty Halašovej zistil, že nebolo uskutočnené psychologické vyšetrenie Kevina, nakoľko ten už je dospelý. Matka maloletých detí a D. S. boli vyšetrení dňa 30. 12. 2018. Psychologické vyšetrenie otca a mal. detí na žiadosť otca bolo naplánované na piatok 3. 1. 2020. V tomto termíne sa nedostavili, otec napísal len mail, že kvôli poľadovici. Na ďalší termín 20. 1. 2020 otec reagoval s tým, že neprídu, lebo dcéra chodí na rehabilitáciu. Napísal, že vyšetrenie bude môcť byť urobené len v druhej polovici februára 2020. V nasledujúcom období dala znalkyňa otcovi ďalšie náhradné termíny, otec sa z rôznych dôvodov ospravedlnil a s deťmi na vyšetrenie neprišiel. Naposledy bol otec pozvaný na vyšetrenie sám na deň 16. 10. 2020 na tento termín ho predvolal aj Okresný súd Zvolen uznesením zo dňa 9. 9. 2020. Otec sa nedostavil ani v tomto termíne. Maloleté deti potom boli vyšetrené dňa 12. 11. 2020 a to T. a X. U.. Znalkyňa vo svojom znaleckom posudku zhodnotila osobnosť matky, ako ženy vo veku strednej dospelosti vo vývine. Intelektová úroveň celkovo orientačne v rámci normy. V štruktúre osobnostných charakteristík matky dominuje emočná nestabilita, nezrelosť, egocentrizmus, silnejšia pudová zložka, ťažkosti s racionálnym zvládaním emócií a správania. V popredí je inhibícia, pasivita, únava, somatizovanie a diskomfort. Boli zistené znaky poruchy osobnosti, prílišné trvanie na dodržiavanie vlastných pravidiel a podozrievavosť. Má veľký záujem o nezaťažujúce nové vzťahy a styky. K otcovi je výrazne kritická. Na podvedomej úrovni rodiny stotožňuje len s deťmi bez rodičov, kde sú deti ponechané samé na seba. Na verbálnej úrovni je pre ňu rodina vyššia hodnota. Rodičovské výchovné postoje matky sú významne ovplyvnené rodičovským konfliktom. Zdôraznila svoj záujem o návrat všetkých troch detí. Znalkyňa zhodnotila aj osobnosť maloletého Andreasa U. ako osobnosť dospievajúceho chlapca na rozhraní puberty a adolescencie vo vývine. Vývin disharmonický, intelektová úroveň celkovo orientačne v rámci normy, verbálna zložka zistená v pásme priemeru. Psychomotorické tempo celkovo priemerné až pomalšie. Isté výkyvy v pozornosti. Možno u neho konštatovať destabilizovaný psychický stav - odpovede vnútorného prežívania. Prítomné známky lability, prežívania, typické pre pubertu aj zahanbenie.

19. Osobnosť maloletej T. bola charakterizovaná ako dievčaťa v pubertálnom vekovom období vo vývine, vývin disharmonický, intelektová úroveň celkovo orientačne v rámci subnormy, verbálna zložka zistená v pásme podpriemeru, psychomotorické tempo priemerné až pomalšie, psychický stav destabilizovaný, neurotické prežívanie a subdepresívne ladenie.

20. Osobnosť D. S. bola uvedená ako osobnosť muža vo veku mladšej dospelosti vo vývine, intelektová úroveň celkovo orientačne v rámci subnormy. Osobné pracovné tempo priemerné, štruktúra osobnosti charakteristík bez patologických fenoménov v zmysle porúch osobnosti.

21. U maloletého X. boli konštatované problémy v ustálení rodinného konceptu. K matke vyjadril celkom pozitívny vzťah, k otcovi ambivalentný (na hlbšej projektívnej úrovni) až negatívny. Matku posudzoval ako úprimne sa o neho zaujímajúcu, dôslednú, poskytujúcu priemernú autonómiu a priemernú direktívu. Otca opísal ako vysoko nepriateľského, nedôsledného, s nízkym poskytovaním autonómie bez skutočného záujmu o neho.

22. U maloletej T. bolo konštatované, že má pozitívny vzťah k matke, chce bývať u mamy, citovo zachytáva matkinu nevdôľu/hnev. K otcovi má negatívny vzťah, citlivo reaguje na jej odchody z domácnosti, kedy prežívala strach zo samoty. V rámci rodiny vyjadrila najbližší vzťah k mame a bratovi X..

23. Maloleté deti X. U. a T. majú k matkinmu priateľovi D. S. nevýrazný indiferentný vzťah, t.j. tolerujú ho.

24. Podľa §78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o vykonaní rodičovských práv a povinností.

26. Doterajší vplyv matky na vývin maloletých detí znalkyňa uviedla, že treba ho posudzovať v dvoch obdobiach: za 1. do dočasného zverenia maloletých detí otcovi v 9/2018 a za 2. od tohto termínu doposiaľ. V prvom období výchova a starostlivosť matky o maloleté deti bola nedostatočná zo stránky materiálnej (zanedbanie bytu, nedostatočné stravovanie, nevhodné ošatenie, atď.), morálnej (zanedbávanie povinnej školskej dochádzky) a osobnej rodičovskej (fyzická neprítomnosť matky pri maloletých deťoch). V druhom období od zverenia maloletých detí otcovi matka sa usilovala o zlepšenie svojej materiálnej, finančnej situácie, kontaktovala deti, obávala sa o deti, presťahovala sa s priateľom k svojej matke do priestraného bytu, kde deklarovala vytvorenie vhodných podmienok pre deti. Na údajný podnet sociálneho úradu v ČR prišla po deti, o ktoré v tom čase nebolo vhodne postarané a okrem maloletého Dávida ich priviedla k sebe. Aktuálne ich pravdepodobne výchovným prostredím matky je domácnosť jej matky, starej matky maloletých detí. Na verbálnej úrovni je u matky rodina najvyššou hodnotou, zdôrazňuje svoj záujem o návrat všetkých troch detí k nej domov. Na podvedomej úrovni sa však ukázalo slabšie rodičovstvo. Matka rodinu stotožňuje len s deťmi. Rodičovské výchovné postoje matky sú významne ovplyvnené rodičovským konfliktom, prežívaním, neuznanlivosťou otca voči nej a strachu, že deťom u otca bude ublížené. Maloleté deti v čase psychologického vyšetrenia boli u matky a vyjadrili vôľu s ňou zostať. Maloleté deti Andreas a T. boli viac ako 2 roky vo výchovnom prostredí otca, matka mala výrazne zúžený priestor na kontakt s deťmi, teda aj na ich ovplyvňovanie proti otcovi. Psychologickým vyšetrením nebolo zistené, že by boli maloleté deti zámerne ovplyvnené/manipulované zo strany matky proti otcovi. Vzhľadom na produkciu maloletých detí X. U. a T. počas psychologického vyšetrenia týkajúce sa ich života vo výchovnom prostredí otca v ČR spočiatku vnímali otcove prostredie ako celkovo materiálne sociálne dobré, hoci obidvom chýbala matka a ich kamaráti na Slovensku. Ich pozitívne pocity sa postupne menili k horšiemu pokiaľ ide o starostlivosť otca, bývali doma samé, nemali vždy prístup k jedlu, napríklad v chladničke, mali skúšať brať drogy, otec mal vziať Andreasovi jeho mobil, notebook, byť k deťom agresívny, na sociálke v Pardubiciach mal povedať, že sa o deti nechce starať, chcel ich dať do Detského domova a X. dovedol k psychiatrovi. Obe maloleté deti si uvedomujú nedostatky v domácnosti matky (hlavne nedostatok finančných prostriedkov), chcú matke pomáhať a chcú s ňou zostať. Učiť sa mať profesiu, ktorá ich uživí. K otcovi sa vrátiť nechceli. Maloleté deti neuvádzali neprimerané fyzické tresty zo strany matky. Maloletý X. uvádzal fyzické tresty zo strany otca (úder po hlave, chrčte, ruke), maloletá Lívia povedala, že otec jej dal facku, keď chcela ísť k mame. Maloletý X. U. prostredie u otca hodnotil ako negatívne. Bytová vybavenosť bola pre neho menej dôležitá ako príjemné a dobré správanie. Navyiac negatívne opisoval konflikty s otcom (vzal mu notebook, mobil, nadávky, fyzické napádanie, odvedenie k psychiatrovi, hrozba detským domovom), čo bezprostredne viedlo k jeho odchodu na Slovensko k matke. Prostredie matky hodnotí pozitívne, chcel sa tam vrátiť a chce tam zostať. Maloletá T. hodnotila prostredie otca skôr negatívne, hlavne že otec odchádzal na dlhšie a nechával ju v byte samú. Za mamou a kamarátmi jej bolo smutno. Otec sa na ňu hneval aj ju potrestal fackou, keď chcela ísť k mame. Maloleté deti X. U. a T. majú vzájomný pozitívny vzťah a pozitívny vzťah vyjadruje aj k bratom Kevinovi a Q.. U. súrodencov znalkyňa nepovažovala za vhodné, pretože by ich to výrazne citovo a sociálne ochudobnilo. Otec maloletých detí nebol psychologicky vyšetrený, preto jeho predpoklad na ďalšiu výchovu maloletých detí zo strany znalkyne nebolo možné posúdiť. Výchovné prostredie matky však znalkyňa považovala aktuálne za priaznivejšie pre maloleté deti vzhľadom na prístup otca k znaleckému dokazovaniu možno považovať za zámerné vyhybanie sa psychologickému vyšetreniu, čo sa dotklo nielen otca ale aj maloletých detí Dávida, X. a T. a môže to spochybňovať jeho morálne/charakterové kvality. Napriek svojim osobným a výchovným limitom ochotne spolupracoval a prejavil aj jednoznačne záujem o striedavú výchovu maloletých detí. Obe maloleté deti Andreas a T. uvádzajú svoje osobné negatívne skúsenosti vo výchovnom prostredí otca a obe maloleté deti vyjadrili jednoznačný záujem a vôľu zostať s matkou. Maloletý X. bol vypočutý aj na pojednávaní 4. 11. 2021, kedy uviedol takisto, že chce byť jednoznačne zverený do starostlivosti maminy. U ocina bol ale ten sa nestaral o neho tak, ako by mal. Zamkýnal jedlo, bral im veci, fyzicky ich napádal. U maminy je mu určite lepšie aj keď nemajú peniaze. Dokonca keď bol pri ocinovi, mal byť na vyšetrení s chlopňou, ocino mu dal tabletku aby išiel do školy. Znalckýňa vo svojom znaleckom posudku uviedla, že doterajší vplyv matky na vývoj maloletých detí možno posudzovať v dvoch obdobiach s tým, že prvé obdobie je do dočasného zverenia maloletých detí otcovi v septembri 2018. V tom čase výchova a starostlivosť matky o maloleté deti bola nedostatočná po stránke materiálnej (zanedbanie bytu, nedostatočné stravovanie, nevhodné ošatenie, atď.), morálnej (zanedbávanie školskej

dochádzky) a osobnej rodičovskej (fyzická neprítomnosť matky pri maloletých deťoch). Druhé obdobie je od termínu dočasného zverenia maloletých detí otcovi čiže od septembra 2018 doposiaľ. Od tej doby sa matka usilovala o zlepšenie svojej materiálnej/finančnej situácie, kontaktovala deti, obávala sa o deti, presťahovala sa s priateľom k svojej matke do priestranného bytu, kde deklarovala vytvorenie vhodných podmienok pre deti. Na údajný podnet sociálneho úradu v ČR prišla pre maloleté deti do ČR a priviedla si maloleté deti okrem Dávida k sebe. Aktuálne je výchovným prostredím matky domácnosť jej matky, starej matky maloletých detí. Matka uviedla, že má záujem o návrat všetkých maloletých detí k nej domov. Maloleté deti hodnotili prostredie u matky pozitívne, chcú u matky zostať. Naopak maloleté deti prostredie u otca hodnotili skôr negatívne. Znalčka v záveroch znaleckého posudku uviedla, že výchovné prostredie matky považuje aktuálne za priaznivejšie pre maloleté deti vzhľadom na to, že prístup otca k znaleckému dokazovaniu považuje za zámerné vyhýbanie sa psychologickému vyšetreniu (nielen otca ale aj maloletého Q., Andreasa a T.) a môže sponchybňovať jeho morálne/charakterové kvality. Matka napriek svojim osobným a výchovným limitom ochotne spolupracovala, prejavovala jednoznačný záujem o starostlivosť o výchovu maloletých detí. Obe maloleté deti X. a Lívia uvádzali svoje osobné negatívne skúsenosti vo výchovnom prostredí otca. Obidve maloleté deti vyjadrili jednoznačný záujem o návrat k matke. Znalčka na pojednávaní ešte uviedla, že z výsledkov psychologického vyšetrenia vyplýva, že matka má k svojim deťom dobrý vzťah, chce svoju starostlivosť zlepšiť. O tom, že matkine rodičovské schopnosti sú lepšie ako otcove svedčí aj ten fakt, že po dosiahnutí plnoletosti sa k nej vrátil aj jej najstarší syn. V osobnej štruktúre matky sú aj pozitíva aj negatíva, čo sa stáva obvykle. Matka však vyjadrila ochotu a znalčka skonštatovala, že aj schopnosť zlepšiť svoje výchovné a rodičovské kompetencie. Podľa vyjadrenia znalčky má za to, že otec je menej osobnostne vybavený a menej rodičovsky kompetentný v porovnaní s matkou. Súd s prihliadnutím najmä na podaný znalecký posudok ale aj vyjadrenie maloletých detí, najmä maloletého X. U., ktorý vypovedal priamo na pojednávaní ale aj maloletej Lívie, ktorá vypovedala pred znalčkou a šetrení kolíznym opatrovníkom má za to, že v súčasnej dobe má matka lepšie osobnostné predpoklady pre výchovu maloletých detí s tým, že prejavila skutočný záujem na tom, aby boli jej maloleté deti zverené, snažila sa vyriešiť svoju bytovú situáciu tým, že sa odsťahovala bývať k svojej matke, spolupracovala so znalčkou pri vypracovávaní znaleckého posudku. Naopak postoj otca, ktorý sa zámerne vyhýbal dlhšiu dobu psychologickému vyšetreniu znalčky, ktorý neprišiel ani na termín vyšetrenia, ktorý stanovil súd, či už v písomnej forme alebo ktorý bol určený na pojednávaní dňa 8. 7. 2021 za to, že sa jednak vyhýba znaleckému dokazovaniu a takýmto spôsobom fakticky neprejavil skutočný záujem o starostlivosť o maloleté deti. Z hore uvedených dôvodov súd potom návrh otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom zamietol.

27. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Súd v súlade s hore citovaným ustanovením rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

29. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trov konania, ak nejde o trovy konania štátu rozhoduje súd len na návrh.

30. Nakoľko v konaní vznikli trovy konania štátu, keďže bolo nariadené znalecké dokazovanie s tým, že z preddavkov bola uhradená len časť uplatnených znaleckých trov s tým, že dodatočne ešte budú priznané znalcom ďalšie trovy, súd rozhodol o trovách konania štátu tak, že zaviazal otca maloletých detí, ako navrhovateľa, ktorý v konaní nebol úspešný na zaplatenie trov konania štátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 389 CSP, ods. 1, 2 t. j.

1/ odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,

c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo

d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

2/ ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.